Euroopan unionin neuvosto

Bryssel, 13. syyskuuta 2018
(OR. fi)

12118/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0332 (COD)

TRANS 375
MI 635
ENER 301
AGRI 420
SAN 268
CODEC 1463

EHDOTUS

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	12. syyskuuta 2018
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2018) 639 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta luopumisesta ja direktiivin 2000/84/EY kumoamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2018) 639 final.

Liite: COM(2018) 639 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 12.9.2018
COM(2018) 639 final

2018/0332 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta luopumisesta ja direktiivin 2000/84/EY kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2018) 406 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

EU:n kesäaikasäännösten mukaan kelloa siirretään kahdesti vuodessa, jotta voidaan ottaa huomioon päivänvalon muutokset ja hyödyntää kulloinkin saatavilla olevaa päivänvaloa mahdollisimman hyvin. Kelloa siirretään kesäaikaan siirryttäessä yhdellä tunnilla eteenpäin maaliskuun viimeisen sunnuntain aamuna ja normaaliaikaan (eli ”talviaikaan”) palattaessa yhdellä tunnilla taaksepäin lokakuun viimeisen sunnuntain aamuna.

Jäsenvaltioista ensimmäisinä kesäajan ottivat käyttöön Saksa ja Ranska ensimmäisen maailmansodan aikana. Ne halusivat säästää erityisesti valaistustarkoituksiin käytettävää hiiltä. Iso-Britannia, useimmat sen liittolaiset ja monet puolueettomat Euroopan maat seurasivat esimerkkiä vielä sota-aikana. Toisen maailmansodan jälkeen useat Euroopan maat kuitenkin luopuivat kesäajasta. Nykyaikaiset kesäaikajärjestelyt ovat peräisin 1970-luvulta. Niitä ryhtyivät käyttämään ensimmäisinä Italia (vuonna 1966) ja Kreikka (vuonna 1971). Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti luopuivat kesäajasta vuonna 1968 ollakseen samassa ajassa muun Euroopan kanssa, mutta päättivät kuitenkin palata siihen vuonna 1972. Espanja otti käyttöön kesäajan vuonna 1974 ja Ranska vuonna 1976. Ne perustelivat käyttöönottoa energiansäästöillä. Vuosina 1976–1981 kymmenen jäsenvaltiota otti käyttöön kesäajan erityisesti siksi, että ne olisivat samassa ajassa naapurimaidensa kanssa.

Koko maailmassa kesäaikajärjestelyt ovat käytössä noin 60 maassa, myös Pohjois-Amerikassa ja Oseaniassa. Yhä useampi EU:n naapurimaa tai kauppakumppani on kuitenkin päättänyt olla ottamatta vuodenajoittaista kellonajan siirtoa käyttöön tai luopua siitä. Näitä ovat esimerkiksi Islanti, Kiina (vuodesta 1991), Venäjä ja Valko-Venäjä (vuodesta 2011) ja Turkki (vuodesta 2016).

Kesäaikajärjestelyjä koskevaa EU:n lainsäädäntöä annettiin ensimmäistä kertaa vuonna 1980.[1] Tavoitteena oli yhdenmukaistaa käytössä olevat toisistaan poikkeavat kesäaikakäytännöt ja -aikataulut ja siten varmistaa yhdenmukaistettu lähestymistapa kellonajan siirtoon sisämarkkinoilla. Vuodesta 2001 lähtien EU:n kesäaikaa on säännelty direktiivillä 2000/84/EC[2], jossa asetetaan kaikille jäsenvaltioille velvoite siirtyä kesäaikaan maaliskuun viimeisenä sunnuntaina ja takaisin normaaliaikaan (”talviaikaan”) lokakuun viimeisenä sunnuntaina.

Sen lisäksi ja siitä riippumatta, että EU:ssa sovelletaan kesäaikajärjestelyjä, jäsenvaltioiden Euroopan mantereella sijaitsevat alueet on ryhmitelty kolmeen eri aikavyöhykkeeseen, joilla noudatetaan eri normaaliaikoja. Kukin jäsenvaltio päättää itse, mihin normaaliaikaan sen alue tai sen osat kuuluvat.[3]

---

[1] EYVL L 205, 7.8.1980, s. 17.

[2] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/84/EY kesäaikasäännöksistä, EYVL L 31, 2.2.2001.

[3] Jäsenvaltioiden Euroopan mantereella sijaitsevat alueet kuuluvat nykyään kolmeen aikavyöhykkeeseen, jotka ovat Länsi-Euroopan aika tai Greenwichin yleisaika (GMT), Keski-Euroopan aika (GMT+1) ja Itä-Euroopan aika (GMT+2). GMT+2 on aikavyöhyke kahdeksassa jäsenvaltiossa (Suomi, Bulgaria, Kypros, Viro, Kreikka, Latvia, Liettua ja Romania). GMT+1 on aikavyöhyke 17 jäsenvaltiossa (Itävalta, Belgia, Kroatia, Tšekki, Tanska, Ranska, Saksa, Unkari, Italia, Luxemburg, Malta, Alankomaat, Puola, Slovakia, Slovenia, Espanja ja Ruotsi). Kolme jäsenvaltiota (Irlanti, Portugali ja Yhdistynyt kuningaskunta) noudattaa GMT:tä. Erityisjärjestelyjä sovelletaan varsinkin Azoreihin ja Kanariansaariin.

Eurooppalaiset, Euroopan parlamentti ja jäsenvaltiot ovat yhä vahvemmin kyseenalaistaneet kahdesti vuodessa tapahtuvan kellonajan siirron. Komission analysoima näyttö osoittaa, että tätä alaa on tärkeää säännellä yhdenmukaistetuilla unionin säännöillä, jotta voidaan taata sisämarkkinoiden moitteeton toiminta. Tämä ajatus saa taakseen myös Euroopan parlamentin[4] ja muiden toimijoiden (kuten liikennealan) tuen. Komissio myös järjesti julkisen kuulemisen. Siihen saatiin noin 4,6 miljoonaa vastausta. Vastaajista 84 prosenttia kannattaa kahdesti vuodessa tapahtuvasta kellonajan siirrosta luopumista, kun taas 16 prosenttia haluaa säilyttää järjestelmän. Lisäksi liikenneministerit käsittelivät tätä kysymystä neuvoston kokouksissa kesäkuussa 2018 ja joulukuussa 2017, ja useat jäsenvaltiot ovat ilmaisseet haluavansa luopua nykyisistä kesäaikasäännöksistä.

Tätä taustaa vasten komissio katsoo, että on edelleenkin tarpeen turvata sisämarkkinoiden moitteeton toiminta yhdenmukaistetulla järjestelmällä, jota sovelletaan kaikkiin jäsenvaltioihin, mutta kuitenkin niin, että otetaan huomioon edellä kuvattu viimeaikainen kehitys. Näin ollen komissio ehdottaa, että luovutaan vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta unionissa. Samalla olisi varmistettava, että jäsenvaltioilla säilyy toimivalta päättää normaaliajastaan, erityisesti siitä, noudattavatko ne pysyvästi niiden kesäaikaa vastaavaa normaaliaikaa vai nykyistä normaaliaikaansa.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Käsillä oleva ehdotus kahdesti vuodessa tapahtuvasta kellonajan siirrosta luopumiseksi edellyttää, että samaan aikaan kumotaan direktiivi 2000/84/EY.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

On näyttöä siitä, että tällä alalla on tarpeen noudattaa yhdenmukaistettua lähestymistapaa sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi. Käsillä olevalla ehdotuksella, joka koskee luopumista kahdesti vuodessa tapahtuvasta kellonajan siirrosta kaikissa jäsenvaltioissa, säilytetään tällä alalla noudatettava yhteinen sääntö, joka on olennaisen tärkeä unionin sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Tämän ehdotuksen tavoitteena on varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta. Näin ollen SEUT-sopimuksen 114 artikla on asianmukainen oikeusperusta. Se on myös direktiivin 2000/84/EY oikeusperusta.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Kuten näyttö osoittaa, tätä alaa on tärkeää säännellä unionin säännöillä sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi. Koska nykyiset kesäaikajärjestelyt kyseenalaistetaan yhä useammin, ainoa vaihtoehto yhdenmukaistetun lähestymistavan varmistamiseksi edelleen on luopua koordinoidusti vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta, mitä käsillä olevassa ehdotuksessa esitetään. Jotta voitaisiin varmistaa jatkuva yhdenmukaistettu lähestymistapa, komissio ehdottaa, että luovutaan vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta unionissa ja jätetään kunkin jäsenvaltion päätettäväksi se, mitä normaaliaikaa se haluaa noudattaa. Jäsenvaltiot voivat päättää itse erityisesti siitä, aikovatko

[4] Euroopan parlamentin päätöslauselma: B8-0070/2018 / P8_TA-PROVE(2018)0043, 8. helmikuuta 2018.

ne muuttaa normaaliaikansa (yhdellä tunnilla eteenpäin) vastaamaan pysyvästi nykyistä kesäaikaansa vai soveltaa pysyvästi normaaliaikaa, joka vastaa nykyistä ”talviaikaa”.

- **Suhteellisuusperiaate**

Komission ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi eli sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan turvaamiseksi edelleen aikajärjestelyjen osalta. Tätä varten siinä säädetään yhdenmukaistetuista aikajärjestelyistä unionissa siten, ettei jäsenvaltioilta viedä oikeutta päättää itse, soveltavatko ne kesäaikaa vai ”talviaikaa”. Ehdotus ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen päättää, mitä normaaliaikaa tai -aikoja ne soveltavat lainkäyttövaltaansa kuuluvilla alueilla.

- **Toimintatavan valinta**

Koska jäsenvaltiot voivat edelleen päättää itse, mitä normaaliaikaa tai -aikoja ne noudattavat – varsinkin kun niiden on vuonna 2019 valittava, noudattavatko ne pysyvästi kesäaikaa vai ”talviaikaa” – ja koska vastaavia säännöksiä tulee olemaan tarpeen antaa kansallisen lainsäädännön nojalla, direktiivi on kaikkein asianmukaisin muoto tälle ehdotukselle.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

EU:n kesäaikajärjestelyistä on tehty vuosien saatossa lukuisia selvityksiä ja raportteja. Moni niistä on komission teettämä tai laatima. Näitä ovat esimerkiksi tarkastelu EU:n kesäaikajärjestelyjen vaikutuksista tärkeimpiin talouden aloihin sekä terveyteen ja vapaa-aikaan (1999)[5], komission kertomus kesäaikadirektiivin vaikutuksista (2007)[6] ja selvitys yhdenmukaistamattoman EU:n kesäaikajärjestelmän mahdollisista vaikutuksista (2014)[7]. Helmikuussa 2016 Saksan liittopäivät julkaisi raportin kesäajan vaikutuksista[8], ja lokakuussa 2017 Euroopan parlamentin tutkimuspalvelu esitteli tiivistelmäraportin kesäaikaa koskevasta uusimmasta näytöstä[9].

Jäljempänä selostetaan, mitä edellä mainittujen raporttien näyttö osoittaa kesäaikajärjestelyjen vaikutuksista.

---

5 Reincke and van den Broek, Research voor Beleid, Summertime, In-depth investigation into the effects of summer-time clock arrangements in the European Union, 1999 (Euroopan komission teettämä selvitys).

6 Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kesäaikasäännöksistä annetun direktiivin (EY) N:o 84/2000 5 artiklan mukaisesti, COM(2007)739 final, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52007DC0739&from=EN

7 ICF International, The application of summertime in Europe: a report to the European Commission Directorate-General for Mobility and Transport (DG MOVE), syyskuu 2014, https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/facts-fundings/studies/doc/2014-09-19-the-application-of-summertime-in-europe.pdf

8 Cavaziel and Revermann, Bilanz der Sommerzeit: Endbericht zum TA-Projekt, TAB, Office of Technology Assessment at the German Bundestag, Report No 165, helmikuu 2016, http://www.tab-beim-bundestag.de/de/untersuchungen/u20100.html

9 Euroopan parlamentin tutkimuspalvelu, EU summer-time arrangements under Directive 2000/84/EC: Ex-post impact assessment, lokakuu 2017, http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU%282017%29611006

- Sisämarkkinat: On saatu luotettavaa näyttöä siitä, että koordinoimattomien kellonajan siirtojen salliminen jäsenvaltioissa haittaisi sisämarkkinoiden toimintaa, koska se nostaisi rajat ylittävän kaupan kustannuksia, siitä aiheutuisi hankaluuksia ja mahdollisesti häiriöitä liikenteelle, viestinnälle ja matkustamiselle ja se alentaisi tuottavuutta tavaroiden ja palvelujen sisämarkkinoilla.
- Energia: Vaikka energiansäästöt ovatkin olleet yksi tärkeimmistä nykyjärjestelyjen käyttöönoton perusteluista, tutkimukset osoittavat, että kesäaikana saadut energian kokonaissäästöt jäävät vähäisiksi. Lisäksi tuloksilla on taipumus vaihdella eri tekijöiden, kuten maantieteellisen sijainnin, mukaan. Jäsenvaltioista on raportoitu seuraavia esimerkkejä:
  - Italialainen TSO Terna ilmoitti vuonna 2016, että kesäaikana saatu vuotuinen energiansäästö oli Italiassa noin 580 gigawattituntia (noin 0,2 prosenttia vuotuisesta sähkönkulutuksesta), mikä tarkoittaa noin 94,5 miljoonan euron vuotuista säästöä.[10]
  - Ranskassa ADEME (L'Agence de l'environnement et de la maîtrise de l'énergie) arvioi vuonna 2010, että valaistuksen säästöt olivat noin 440 gigawattituntia (noin 0,1 prosenttia vuotuisesta sähkönkulutuksesta). ADEME:n mukaan saavutettiin mahdollisesti myös jonkin verran lämmönsäästöä. EDF arvioi vuonna 1995, että säästöt olivat noin 1200 gigawattituntia. Myöhemmät arviot vastaavat kuitenkin ennemminkin vuoden 2010 tuloksia.[11]
  - Saksassa BDEW (Bundesverband der Energie- und Wasserwirtschaft) totesi vuonna 2015, että säästöt Saksassa ovat nykyään merkityksettömiä, sillä valaistusenergian osuus energiankulutuksesta on laskenut noin 8 prosenttiin, kun taas vapaa-ajan energian osuus on kasvanut.[12]
  - Espanjassa IDAE (Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía) raportoi vuoden 2015 osalta, että valaistussähkönkulutuksessa saavutettiin kesäaikana yhteensä viiden prosentin vähennys, joka vastaa noin 300 miljoonan euron vuotuisia säästöjä.[13]
  - Komission vuonna 2014 teettämässä tutkimuksessa todettiin, että kellonajan siirrosta aiheutuu hallinnollisia ongelmia kaasualan toimijoille varattaessa kapasiteettia siirtoverkonhaltijoilta.[14]

  Uuden valaistusteknologian (älykkäät mittarit, ohjelmointilaitteet jne.) käyttö on jo vähentänyt kesäaikajärjestelyjen energiansäästöpotentiaalia.
- Terveys: Joidenkin selvitysten mukaan kesäaikajärjestelyillä voi olla myönteisiä terveysvaikutuksia siksi, että päivän pidetessä ihmiset viettävät enemmän vapaa-aikaansa ulkosalla. Toisaalta kronobiologiset tutkimukset viittaavat siihen, että

---

10 Barbarulo, Eliana, Terna: con ora legale risparmio energetico pari a 94,5 mln di euro, 26.3.2016, http://www.ambientequotidiano.it/2016/03/26/ora-legale-risparmio-energetico/.

11 ADEME, Changement d'heure: quels impacts ?, 23.10.2014, http://www.presse.ademe.fr/2014/10/les-impacts-du-changement-dheure.html.

12 BDEW:n edustajan Michael Wunnerlichin esitys, Is it Time to Revisit summertime, valiokuntien JURI, ITRE ja TRAN julkinen kuuleminen 23.5.2015 Euroopan parlamentissa.

13 IDAE, La madrugada del domingo, 25 de octubre, finaliza la "Hora de Verano", lokakuu 2015, http://www.idae.es/index.Php/id.327/mod.noticias/mem.detalle

14 ICF International, The application of summertime in Europe: a report to the European Commission Directorate-General for Mobility and Transport (DG MOVE), syyskuu 2014

kesäaikaan siirtyminen vaikuttaa ihmisen biorytmiin enemmän kuin on aiemmin luultu. Esimerkiksi Saksan liittopäivien raportissa vuodelta 2016 viitataan seuraaviin havaintoihin: ihmisen biologinen rytmi sopeutuu kellonajan siirtoon keväisin huonommin kuin aiemmin on luultu, ja tietyiltä kronotyypeiltä sopeutuminen saattaa viedä useita viikkoja, kun taas kellonajan siirrosta syksyisin aiheutuu vähemmän ongelmia. Ratkaisevaa näyttöä kokonaisterveysvaikutuksista (oletettujen myönteisten ja kielteisten vaikutusten välinen suhde) ei kuitenkaan edelleenkään ole saatavilla.

- Liikenneturvallisuus: Näyttö ei edelleenkään riitä osoittamaan, onko kesäaikajärjestelyjen ja liikenneonnettomuuksien välillä yhteyttä. Eräiden selvitysten mukaan univaje, joka johtuu kellon siirtämisestä eteenpäin keväisin, lisäisi onnettomuusriskiä. On kuitenkin yleisesti ottaen ongelmallista yhdistää kesäaikajärjestelyjen vaikutuksia ja onnettomuusastetta suoraan toisiinsa ottamatta huomioon muita tekijöitä.
- Maatalous: Huoli siitä, että kesäaikajärjestelyt häiritsisivät eläinten biorytmiä ja lypsy- ja ruokinta-aikatauluja, näyttää pitkälti hälvenneen uuden teknologian, kuten keinovalaistuksen ja automatisoitujen teknologioiden, käyttöönoton myötä.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komissio järjesti julkisen kuulemisen 4. heinäkuuta–16. elokuuta 2018. Tarkoituksena oli kerätä kansalaisten, sidosryhmien ja jäsenvaltioiden näkemyksiä kesäaikadirektiivistä 2000/84/EY sekä sen mahdollisesta muuttamisesta, erityisesti kaksi kertaa vuodessa tapahtuvasta kellonajan siirrosta luopumisesta.

Vaikka kuulemisaika oli lyhyempi kuin yleinen 12 viikon määräaika, kuulemiseen saatiin 4,6 miljoonaa vastausta, joista yli 99 prosenttia kansalaisilta. Vastauksia saatiin kaikista jäsenvaltioista, vaikkakin vastausaste vaihteli maittain: eniten vastauksia saatiin Saksasta, Itävallasta ja Luxemburgista, toiseksi eniten Suomesta, Virosta ja Kyproksesta. Vastaajista 84 prosenttia haluaa luopua kaksi kertaa vuodessa tapahtuvasta kellonajan siirrosta, kun taas 16 prosenttia vastaajista haluaa säilyttää järjestelmän. Kun vastauksia tarkastellaan jäsenvaltioittain, voidaan todeta, että yleisesti ottaen kansalaiset ja sidosryhmät kaikissa jäsenvaltioissa kannattavat kahdesti vuodessa tapahtuvasta kellonajan siirrosta luopumista. Ainoastaan Kreikassa ja Kyproksessa on pieni vastaajaenemmistö, joka haluaa säilyttää nykyiset järjestelyt. Maltassa kannattajien ja vastustajien näkemykset menivät kutakuinkin tasan. Myös viranomaisten ryhmässä vastaajien enemmistö kannatti kahdesti vuodessa tapahtuvasta kellonajan siirrosta luopumista. Tärkeimpänä perusteluna nykyjärjestelmästä luopumiselle vastaajat ilmoittavat ihmisten terveyden, toiseksi tärkeimpänä vähäiset energiansäästöt.

Lisätietoja EU:n kesäaikajärjestelyjä koskevasta julkisesta kuulemisesta on liitteenä olevassa tulosraportissa[15].

- **Vaikutustenarviointi**

Tätä alaa on perinteisesti säännelty EU:n tasolla, jotta voimassa olevat kansalliset kesäaikakäytännöt ja -aikataulut olisivat yhdenmukaiset. Komissio selosti ensi kertaa haittavaikutuksia, joita toisistaan poikkeavista kansallisista kesäaikakäytännöistä aiheutuu sisämarkkinoille (rajat ylittävälle liikenteelle, viestinnälle ja kaupalle), vuonna 1975

[15] SWD (2018) 406.

antamassaan tiedonannossa[16]. Komission vuonna 2014 teettämässä ICF:n selvityksessä tarkasteltiin yhdenmukaistamattomien kesäaikajärjestelmien (hypoteettisia) vaikutuksia paitsi sisämarkkinoiden toimintaan myös yrityksiin ja kansalaisiin. Selvityksessä todettiin, että synkronoimattomat järjestelyt nostaisivat kustannuksia, aiheuttaisivat hankaluuksia ja alentaisivat tuottavuutta tavaroiden ja palveluiden sisämarkkinoilla.

Myös muut selvitykset[17] osoittavat, että sisämarkkinoita koskevasta yhdenmukaistetusta lähestymistavasta on hyötyä ja että sen puuttumisesta aiheutuu hajanaisuusriski. Muilla aloilla on joko saatu näyttöä siitä, että kesäaikajärjestelyillä on vain vähäisiä vaikutuksia (esimerkiksi suhteellisen vähän energiansäästöä), tai näyttö ei edelleenkään ole riittävää (esimerkiksi yleiset terveysvaikutukset ja liikenneturvallisuus).

Euroopan parlamentti antoi helmikuussa 2018 päätöslauselman, jossa komissiota kehotetaan tekemään arviointi kesäaikadirektiivistä ja tarvittaessa esittämään ehdotus sen tarkistamiseksi. Päätöslauselmassa todetaan, että ”on erittäin tärkeää säilyttää yhtenäinen aikajärjestelmä unionissa myös sen jälkeen, kun on luovuttu kellonaikojen muuttamisesta kaksi kertaa vuodessa”.

Komissio katsoo, että yhteisten sääntöjen noudattaminen tällä alalla on edelleen ratkaisevan tärkeää sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi. Tärkeimmät toimintavaihtoehdot, joilla varmistetaan yhdenmukaistettu järjestelmä, ovat seuraavat: 1) säilytetään direktiivissä 2000/84/EY vahvistetut EU:n kesäaikasäännökset tai 2) luovutaan kahdesti vuodessa tapahtuvasta kellonajan siirrosta kaikissa jäsenvaltioissa. Jälkimmäinen vaihtoehto ei vaikuttaisi aikavyöhykkeen valintaan. Päätöksen siitä, noudatetaanko pysyvästi kesäaikaa (muuttamalla nykyistä normaaliaikaa) vai pysytäänkö ”talviajassa” (joka vastaa nykyistä normaaliaikaa), tekisi kukin jäsenvaltio itse.

Komissio katsoo, että viimeaikaisen kehityksen valossa on tarpeen toteuttaa toimia, jotta voidaan edelleen turvata sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ja välttää mahdollisesti merkittävät häiriöt sisämarkkinoilla.

Edellä mainitun EU:n kesäaikajärjestelyitä koskevan näytön perusteella voidaan todeta, että jatkuva yhdenmukaistettu järjestelmä, jossa kaikki jäsenvaltiot luopuvat kahdesti vuodessa tapahtuvasta kellonajan siirrosta, olisi sisämarkkinoiden toiminnan kannalta hyödyllinen. Näyttö siitä, mitä vaikutuksia muille aloille aiheutuu, ei ole riittävää. Kyseiset vaikutukset riippuvat pikemminkin jäsenvaltioiden maantieteellisestä sijainnista ja siitä, haluavatko jäsenvaltiot noudattaa pysyvästi kesäaikaa vai ”talviaikaa”.

Kuten edellä on jo mainittu, kukin jäsenvaltio voi itse päättää normaaliajastaan eli siitä, noudattaako se pysyvästi kesäaikaa vai ”talviaikaa”. Tämän valinnan vaikutuksia on siksi arvioitava kansallisella tasolla. Kaiken kaikkiaan vaikutukset vaihtelevat todennäköisimmin kunkin jäsenvaltion maantieteellisen sijainnin mukaan: pohjoisissa jäsenvaltioissa päivänvalon määrä vaihtelee jo nyt suuresti vuodenaikojen mukaan. Niiden talvet ovat pimeitä ja kesät valoisia. Eteläisissä jäsenvaltioissa päivänvalon määrä ei vaihtele yhtä suuresti vuodenaikojen mukaan. Myös sillä, missä kohdassa aikavyöhykettään jäsenvaltio sijaitsee, on todennäköisesti suuri merkitys. Mitä lähempänä maa sijaitsee aikavyöhykkeen

[16] European Commission, Introduction of summer time in the Community, COM(75)319, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1508082547523&uri=CELEX:51975DC0319

[17] Esimerkiksi Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun raportti vuodelta 2017.

länsiosaa, sitä myöhemmin aurinko nousee ja laskee, kun taas aikavyöhykkeen itäosassa aamut ovat valoisampia ja aurinko laskee aiemmin.[18]

Järjestelmän muuttamiseen liittyy myös siirtymäkustannuksia. Nykyiset kustannukset, jotka liittyvät kaksi kertaa vuodessa tapahtuvaan kellonajan siirtoon, poistuvat, mutta siirtymisestä uuteen aikajärjestelmään, jossa kellonaikaa ei enää siirretä vuodenajoittaisesti, aiheutuu siirtymäkustannuksia. Tietotekniset järjestelmät olisi ohjelmoitava ja konfiguroitava uudelleen. Tämä on ratkaisevan tärkeää aikataulu- ja kalenteriohjelmistojen (esimerkiksi terveydenhuolto- ja matkavarausjärjestelmät), aikaperusteisten ohjelmistojen sekä ”älykkäiden” teknologioiden kannalta.[19] Liikenteen alalla aikatauluja olisi mukautettava. Kuten jotkin sidosryhmät korostavat julkiseen kuulemiseen antamissaan vastauksissaan, on siksi olennaisen tärkeää antaa tietynpituinen siirtymäaika tällaista muutosta silmällä pitäen.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotuksen tavoitteena on lisätä tehokkuutta ja vähentää sääntelyllisiä ja hallinnollisia rasitteita, joita yrityksille ja kansalaisille aiheutuu. Tämä tapahtuu lähinnä yksinkertaistamalla aikajärjestelyjä unionissa, poistamalla säännöllinen vuodenajoittainen kellonajan siirto ja ottamalla käyttöön pysyvät aikajärjestelyt, joiden täytäntöönpanon odotetaan olevan helpompaa ja hallinnollisesti keveämpää.

- **Perusoikeudet**

Ei sovelleta.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei sovelleta.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Jotta voitaisiin arvioida tämän direktiivin vaikutuksia, erityisesti sen vaikutuksia sisämarkkinoiden toimintaan, mutta myös sidosryhmiin ja kansalaisten elämään, komissio raportoi tämän direktiivin täytäntöönpanosta Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 31. joulukuuta 2024, jolloin sen vaikutuksista odotetaan olevan saatavilla riittävästi tietoa.

Jotta komissio voisi raportoida direktiivin vaikutuksista, jäsenvaltioiden olisi avustettava komissiota ja annettava tälle kaikki asiaa koskevat tiedot direktiivin täytäntöönpanon osalta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa, luettuna yhdessä 4 artiklan 1 kohdan kanssa, säädetään, että jäsenvaltiot eivät enää 1. huhtikuuta 2019 alkaen tee normaaliaikaansa tai – jos jäsenvaltion alue ulottuu maantieteellisesti laajalle – normaaliaikoihinsa muutoksia, jotka ovat sidoksissa vuodenaikoihin. Jäsenvaltiot siirtyisivät vielä kesäaikaan direktiivin 2000/84/EY mukaisesti 31. maaliskuuta 2019, mutta ne eivät enää saisi siirtää kellonaikaa vuodenajoittaisesti 1. huhtikuuta 2019 alkaen.

---

[18] Ks. vertailu auringonnoususta ja -laskusta Euroopan pääkaupungeissa pysyvässä kesäaikajärjestelmässä ja pysyvässä normaaliaikajärjestelmässä verkkosivulla https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/sunset-sunrise-table.pdf.

[19] ICF International, The application of summertime in Europe: a report to the European Commission Directorate-General for Mobility and Transport (DG MOVE), September 2014

Direktiivin 1 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat valintansa mukaan tehdä vielä yhden vuodenajoittaisen muutoksen normaaliaikaansa tai -aikoihinsa sunnuntaina 27. lokakuuta 2019 kello 1.00 koordinoitua yleisaikaa. Tästä muutoksesta lähtien myöskään ne jäsenvaltiot, jotka ovat päättäneet soveltaa 1 artiklan 2 kohtaa, eivät enää sovella vuodenajoittaisia muutoksia normaaliaikaansa.

Direktiivin 2 artiklassa korostetaan, että jäsenvaltiot voivat tehdä normaaliaikaansa muutoksia, jotka eivät liity vuodenajoittaisiin muutoksiin. Koska yksittäisten jäsenvaltioiden odottamattomat muutokset normaaliaikaan saattaisivat haitata sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa, jäsenvaltioiden olisi tällaisten häiriöiden välttämiseksi ilmoitettava komissiolle hyvissä ajoin aikomuksestaan muuttaa normaaliaikaansa. Kun tiedoksi annetun muutoksen voimaantuloon on aikaa alle 6 kuukautta, jäsenvaltioiden olisi pantava tiedoksi annetut muutokset täytäntöön oikeudellisen epävarmuuden ja sisämarkkinoille mahdollisesti aiheutuvien lisähäiriöiden välttämiseksi. Komissio ilmoittaa asiasta kaikille jäsenvaltioille ja julkaisee asiaa koskevat tiedot, jotta kansalliset viranomaiset, talouden toimijat ja kansalaiset saavat asiasta asianmukaista ja oikea-aikaista tietoa ja voivat valmistautua muutokseen.

Jotta voidaan arvioida, onko direktiivillä saavutettu edellä mainittu sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan turvaamisen tavoite, ja tarkastella direktiivin vaikutuksia, komissio antaa 3 artiklan mukaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, joka perustuu jäsenvaltioiden toimittamiin tietoihin, mukaan lukien muut asiaa koskevat tiedot.

Direktiivin 4 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on saatettava direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöään viimeistään 1. huhtikuuta 2019. Tämä edellyttää, että neuvosto ja Euroopan parlamentti hyväksyvät ehdotuksen viipymättä, kuitenkin viimeistään maaliskuussa 2019. Jäsenvaltioiden on sovellettava direktiiviä 1. huhtikuuta 2019 alkaen. Tämä tarkoittaa sitä, että jäsenvaltioiden on annettava tiedoksi viimeistään 27. huhtikuuta 2019 mahdollisten kansallisen tason kuulemisten ja arviointien sekä muiden jäsenvaltioiden kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella, aikovatko ne lokakuussa 2019 ottaa pysyvästi käyttöön normaaliajan, joka vastaa niiden nykyistä ”talviaikaa”, vai nykyisen kesäaikansa.

Tämän direktiivin tultua kaikilta osin voimaan jäsenvaltiot eivät enää saa soveltaa vuodenajoittaisia muutoksia normaaliaikoihinsa direktiivin 2000/84/EY nojalla. Sen vuoksi 5 artiklassa säädetään, että direktiivi 2000/84/EY olisi kumottava.

2018/0332 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta luopumisesta ja direktiivin 2000/84/EY kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[20],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Jäsenvaltiot päättivät aikanaan ottaa käyttöön kesäaikajärjestelyt kansallisella tasolla. Sisämarkkinoiden toiminnan kannalta oli tärkeää, että kaikkialla unionissa vahvistettiin yhteinen päivämäärä ja aika kesäajan alkamiselle ja päättymiselle. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/84/EY[21] mukaisesti kaikki jäsenvaltiot noudattavat tällä hetkellä kesäaikasäännöksiä maaliskuun viimeisestä sunnuntaista saman vuoden lokakuun viimeiseen sunnuntaihin saakka.

(2) Euroopan parlamentti kehotti 8 päivänä helmikuuta 2018 antamassaan päätöslauselmassa komissiota laatimaan arvioinnin direktiivissä 2000/84/EY säädetyistä kesäaikasäännöksistä ja esittämään tarvittaessa ehdotuksen mainitun direktiivin tarkistamiseksi. Kyseisessä päätöslauselmassa vahvistettiin myös, että on olennaisen tärkeää säilyttää yhdenmukaistettu lähestymistapa aikajärjestelyihin kaikkialla unionissa.

(3) Komission analysoima saatavilla oleva näyttö osoittaa, että tätä alaa on tärkeää säännellä yhdenmukaistetuilla unionin säännöillä. Näin voidaan varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ja välttää muun muassa liikenteen aikataulutuksen sekä tieto- ja viestintäjärjestelmien toiminnan häiriöt, rajat ylittävän kaupan kustannusten nousu sekä tavaroiden ja palvelujen tuottavuuden lasku. Ei ole luotettavaa näyttöä siitä, ovatko kahdesti vuodessa tapahtuvan kellonajan siirron hyödyt suuremmat kuin siihen liittyvät hankaluudet.

---

[20] EUVL C , , s. .

[21] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/84/EY kesäaikasäännöksistä (EYVL L 31, 2.2.2001, s. 21).

(4) Kellonajan siirrosta käydään vilkasta julkista keskustelua, ja eräät jäsenvaltiot ovat jo ilmaisseet kannattavansa nykyjärjestelyistä luopumista. Tämän kehityksen valossa on tarpeen turvata edelleen sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ja välttää merkittävät sisämarkkinoiden toimintahäiriöt, joita saattaisi aiheutua jäsenvaltioiden toisistaan poikkeavista järjestelyistä tällä alalla. Siksi on aiheellista luopua vuodenajoittaisesta kellonajan siirrosta koordinoidusti.

(5) Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa kunkin jäsenvaltion oikeuteen päättää itse, mitä normaaliaikaa tai -aikoja se noudattaa lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueillaan, jotka kuuluvat perussopimusten alueelliseen soveltamisalaan, eikä asiaa koskeviin tuleviin muutoksiin. Sen varmistamiseksi, ettei kesäaikajärjestelyjen noudattamisesta pelkästään joissakin jäsenvaltioissa kuitenkaan aiheudu häiriöitä sisämarkkinoiden toiminnalle, jäsenvaltioiden tulisi pidättäytyä muuttamasta normaaliaikaa lainkäyttövaltaansa kuuluvilla alueilla vuodenajoittaisiin muutoksiin liittyvistä syistä, jollei tällaisessa muutoksessa ole kyse aikavyöhykkeen muutoksesta. Jotta voidaan minimoida muun muassa liikenteelle, viestinnälle ja muille asiaankuuluville aloille aiheutuvat häiriöt, jäsenvaltioiden olisi lisäksi annettava komissiolle tiedoksi hyvissä ajoin aikomuksensa muuttaa normaaliaikaansa ja tämän jälkeen sovellettava tiedoksi antamiaan muutoksia. Kyseisen tiedoksiannon perusteella komissio ilmoittaa asiasta kaikille muille jäsenvaltioille, jotta nämä voivat toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet. Se myös tiedottaa asiasta suurelle yleisölle ja sidosryhmille julkaisemalla nämä tiedot.

(6) Siksi on tarpeen luopua direktiivissä 2000/84/EY säädettyjen kesäaikasäännösten kattaman kauden yhdenmukaistamisesta ja ottaa käyttöön yhteiset säännöt, joilla estetään jäsenvaltioita soveltamasta toisistaan poikkeavia vuodenajoittaisia aikajärjestelyjä muuttamalla noudattamansa normaaliajan useammin kuin kerran vuodessa ja asetetaan velvoite antaa tiedoksi suunnitellut normaaliajan muutokset. Tällä direktiivillä pyritään edistämään määrätietoisesti sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Siksi tämän direktiivin olisi perustuttava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklaan, sellaisena kuin sitä tulkitaan Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti.

(7) Tätä direktiiviä olisi sovellettava 1 päivästä huhtikuuta 2019 siten, että viimeinen direktiivin 2000/84/EY sääntöjen mukainen kesäaika alkaisi kaikissa jäsenvaltioissa 31 päivänä maaliskuuta 2019 kello 1.00 koordinoitua yleisaikaa. Jäsenvaltioiden, jotka kyseisen kesäajan jälkeen aikovat ottaa käyttöön normaaliajan, joka vastaa talvikaudella sovellettavaa aikaa direktiivin 2000/84/EY mukaisesti, olisi muutettava normaaliaikaansa 27 päivänä lokakuuta 2019 kello 1.00 koordinoitua yleisaikaa, jotta eri jäsenvaltioissa toteutettavat samankaltaiset ja pysyvät muutokset tapahtuisivat samanaikaisesti. On suotavaa, että jäsenvaltiot tekevät normaaliaikaa koskevat päätöksensä siten, että kutakin niistä voidaan alkaa soveltaa yhtenäisesti vuodesta 2019 alkaen.

(8) Tämän direktiivin täytäntöönpanoa olisi seurattava. Komissio esittää kyseisen seurannan tulokset Euroopan parlamentille ja neuvostolle annettavassa kertomuksessa. Kertomuksen olisi perustuttava tietoihin, jotka jäsenvaltiot asettavat komission saataville hyvissä ajoin, jotta kertomus voidaan esittää määräajassa.

(9) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita yhdenmukaistettujen aikajärjestelyjen osalta, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.

Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

(10) Yhdenmukaistettuja aikajärjestelyjä olisi sovellettava niiden perussopimusten alueellista soveltamisalaa koskevien määräysten mukaisesti, joista määrätään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 355 artiklassa.

(11) Sen vuoksi direktiivi 2000/84/EY olisi kumottava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

1. Jäsenvaltiot eivät saa tehdä vuodenajoittaisia muutoksia normaaliaikaansa tai -aikoihinsa.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot saavat vielä tehdä vuodenajoittaisen muutoksen normaaliaikaansa tai -aikoihinsa vuonna 2019, jos ne tekevät sen 27 päivänä lokakuuta 2019 kello 1.00 koordinoitua yleisaikaa. Jäsenvaltioiden on annettava tämä päätös tiedoksi 2 artiklan mukaisesti.

2 artikla

1. Jos jäsenvaltio päättää muuttaa normaaliaikaansa tai -aikojaan jollakin lainkäyttövaltaansa kuuluvalla alueella, sen on annettava asia komissiolle tiedoksi viimeistään 6 kuukautta ennen muutoksen voimaantuloa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 artiklan soveltamista. Jos jäsenvaltio on tehnyt tällaisen tiedoksiannon eikä ole peruuttanut sitä viimeistään 6 kuukautta ennen suunnitellun muutoksen päivämäärää, jäsenvaltion on sovellettava kyseistä muutosta.

2. Kuukauden kuluessa mainitusta tiedoksiannosta komissio ilmoittaa asiasta muille jäsenvaltioille ja julkaisee kyseiset tiedot *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

3 artikla

1. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki asiaankuuluvat tiedot viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2024.

4 artikla

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 1 päivänä huhtikuuta 2019. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

   Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 1 päivästä huhtikuuta 2019.

   Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

5 artikla

Kumotaan direktiivi 2000/84/EY 1 päivästä huhtikuuta 2019 alkaen.

6 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

7 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*